

ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ผู้วิจัย สายทอง ไตรยะวิภาค ปริญญา ค.ค. (การบริหารจัดการการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.วรวรรณ อุบลเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
รศ.ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
2) พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้
และปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น
163 คน ได้มาด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ครู
จำนวน 120 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม
ประมาณค่า 5 ระดับ แบบประเมินประสิทธิภาพรูปแบบและ แบบสนทนากลุ่ม วิเคราะห์
ข้อมูล โดยการใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยศึกษาจากความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูจากโรงเรียนที่มีผลการพัฒนาการศึกษาดีเด่น โดยรวม พบว่า ผู้บริหาร
สถานศึกษามีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$)

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า มีโครงสร้างของ
รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการ ส่วนที่
2 จุดประสงค์ ส่วนที่ 3 องค์ประกอบการพัฒนา มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้
และวิสัยทัศน์ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาทีมงาน ด้านการส่งเสริม

ความร่วมมือและ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนที่ 4 วิธีการพัฒนา โดยมีขั้นตอนการพัฒนา 4 ขั้นตอน คือ 1. การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา 2. การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ 3. การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำ 4. การกำกับ ติดตาม ประเมินผล

3. ผลการทดลองใช้และปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า

3.1 ระดับความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$)

3.2 ระดับการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวม พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$)

ผลการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ยืนยันว่ารูปแบบมีความสอดคล้องเหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ได้เสนอแนะว่า 1. ควรแยกจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นฝ่ายงานเพื่อให้มีภาวะผู้นำทีมในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของฝ่าย งานนั้น ๆ 2. ควรพัฒนาภาวะผู้นำให้ครูทุกคนสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำที่แตกต่างกันไปตามความถนัดของแต่ละบุคคล 3. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแต่ละฝ่ายให้มีความชัดเจน เข้าใจตรงกัน 4. ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการพัฒนางานในหน้าที่ปฏิบัติของตน และ 5. หลักสูตรการอบรมควรปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับหลักการ แนวคิด นโยบายและทิศทางการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงทุกปีการศึกษา

TITLE : The Leadership Development of School Administrator Under the Office of
Maha Sarakham Primary Education Service Area 3.

AUTHOR : Saitong Taiyawipark **DEGREE :** Ed.D. (Educational Management)

ADVISORS : Asst. Prof. Dr. Worawan Ubonloet Chairman
Assoc. Prof. Dr. Prapatsorn Pree-Iam Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

This research aims : 1. study level of leadership of school administrators under the Office of Maha Sarakham Primary Education Service Area 3. 2. development a model on leadership development of school administrators. 3. study the effect of the trial and modify the model of Leadership development of schools administrators The sample group in this study consisted of 163 persons including school administrators were 30 persons, teachers were 120 persons and professionals were 13 persons with a purposive sampling. The instruments used in this research were questionnaires with 5 levels, conformity assessment and focus group discussion. The statistical used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and content analysis

The results showed that

1. The level of leadership of school administrators under the Office of Maha Sarakham Primary Education Service Area 3 by study the opinions of school administrators and teachers from the education administrators of the educational excellence school as the whole aspect found that the educational administrator have the leadership at a high level ($\bar{X} = 4.37$).

2. The result on development a model of leadership development of school administrators under the Office of Maha Sarakham Primary Education Service Area 3 showed that the structure of the model on leadership development of school administrators

are 5 parts: Part 1 the principle ,Part 2 the purpose, Part 3 , the elements of development have 5 factors including , knowledge and vision aspect, ability on operation aspect , team work development aspect , promoting on cooperation aspect and good model aspect . There are 5 steps on development : 1.School context analysis 2. Workshops 3. Leadership development operation. 4. Monitoring, following and 5. evaluation.

3. Results on trial and Improve on leadership development of school administrators under the Office of Maha Sarakham Primary Education Service Area 3 found that:

3.1 The level of satisfaction with the workshop on leadership development of school administrators under the Office of Maha Sarakham Primary Education Service Area 3 as a whole aspect found that , the satisfaction was at the highest level ($\bar{X} = 4.52$).

3.2 The level of leadership development of the school administrators under the Office of Maha Sarakham Primary Education Service Area 3 as a whole aspect found that , there are strong leadership at the highest level ($\bar{X} = 4.52$).

The result of model improvement on leadership development of schools administrators under the Office of Maha Sarakham Primary Education Service Area 3. The experts confirm the consistent performance of the model. The suggest that 1. the way on development should separate for each department to organize a workshop to provide the leadership in developing more effective on such teams. 2. The performance of the task should develop leadership for all teachers that can act as a precursor to vary according to the aptitude of the individual 3. The preparation of Operations Manual for each party to have a clear understanding. 4. The teachers are involved in determining the pattern of development in their duty. 5. The training course should be updated to be consistent with the principles, concepts, policies and development direction which changes every year.